

Aalisartunut tunisinermi akigitaasartut aammalu nunatsinni kaalalimerngit tunisassiarineqartarneri pitsannorsarniarlugit aalisartut piniartullu nunaqarfiit tunisassiorfiinik ingerlatsisunnorsinnaanerat qanoq iliornikkut pitsaanerusunik periarfissarsiorneqarsinnaaneri pillugit apequteqaat aallaavigalugu siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Knud Fleischer, Kattusseqatigiit Partiiat)

Akissuteqaat

(Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoq)

Aallarniutigalugu Naalakkersuisunit malugeqqarput, siunnersuut imatut oqaasertaligaammat, naatsorsuutigineqartariaqarluni, aalisartunut tunisisitsinermi akit aamma nunatsinni kalaaliminernit pilersuisuuneq pitsannortinneqassasut, nunaqarfinni aalisartut piniartullu tunitsivinnik aamma tunisassiorfinnik tigusinnaappata ingerlatitseqqilerpatalu. Taamaammallu siunnersuut naatsorsuutigisanik arlalinnik imaqarmat, pisariaqarpoq immikkoortut taakku ataasiakkaarlugit oqaaseqarfigissallugit.

Siullermik pingaarnerpaamillu erseqissaatigineqassaaq, Naalakkersuisunit soorunami isumaqatigineqarmat, kissaatiginartuusoq, sumiiffinni najugaqarfigisani ingerlatseqatigiiffinnik nutaanik taamaasiornissamut periarfissaqartuni pilersitsinissaq, apequtaatinnagit tamakku mikisuunersut, akunnattumik angissuseqarnersut imaluunniit angisuujunersut. Taamaasilluni periarfissaqarpoq, inuussutissarsiortut ingerlatseqatigiiffimmik nutaamik pilersitsinissaminnik kissaateqartut, pilersitsinermut atatillugu taarsigassarsianut qularnaveeqquserneqarnissaminnut qinnuteqarsinnaanerat. Taamatuttaarlu qinnutigineqarsinnaavoq tunisassianik, periutsinik aalisakkerivinnik il.il. tunisassiassanik ineriartortitsinermut tapiiffigineqarnissaq, tamakku naammaginaratumik nutaatut naliliuppata (taamaallaalli imatut annertussuseqartillugit, tapiiffigineqarneq ingerlatseqatigiiffinnut allanut sanilliullugit equngasumik unammillernertut sunnuteqassanngitsoq). Taamatut tapiiffigineqarsinnaanermut inuussutissarsiortut tamarmik periarfissaqarput, aaqquissuussinerillu ingerlatseqatigiiffinnut aalisarnermut attuumassuteqartunut killiligaanngillat. Qularnarporli, pilersitsiniarnermut tapiiffigineqarnissamik imaluunniit tunisassianik ineriartortitsinermut tapiiffigineqarnissamik piumasqaatit naammassineqarsimanersut, qinnuteqartup kissaatigippagu aalisakkerivimmik pioreersumik tigusiniarneq, tassami taamaalilluni pineqassanngimmat nutaamik pilersitsinerit imaluunniit nutaamik ineriartortitsineq.

Siunnersuuteqartup sukumiinerusumik samminngilaa, nunaqarfinni aalisartut piniartullu qanoq iliorluni nunami aalisakkerivinnik tigusinissaminnut pitsaanerusunik periarfissineqassanersut. Arlalinnik nalinginnaasunik eqqarsaatigisassaqarpoq tassunga atatillugu isummerfigineqartussanik soorlu assersuutigalugu, qanoq iliorluni aalisakkeriviit akii aalajangersaavigineqassanersut. Siunnersuuteqartoq isumaqarpa aalisartut piniartullu aalisakkerivinnik tiguisinnaassasut naatsorsuutini nalingatut allanneqarsimasumik akikinnerusumik akilerlugit? Namminersorlutik Oqartussat piffissami maannakkorpiaq ingerlatseqatigiiffinnik arlalinnik kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissuteqarpoq nunami aalisakkerivinnik ingerlatsinissaq pillugu. Isumaqatigiissutit tamakku ingerlatseqatigiiffinnik pineqartunik isumaqatiginninniareerluni isumaqatigiissutigineqarsimapput, ingerlatseqatigiiffinnullu aamma Namminersorlutik Oqartussanut pisussaaffeqarnernik kinguneqarlutik. Pisariaqarsimavoq taamatut isumaqatigiissuteqarnissaq, ilaatigut qulakkeerniarlugu ukioq kaajallallugu tunisisarnissamut periarfissaqarnissaq. Naalackersuisunit siunnersuuteqartoq isumaqatigineqarpoq, “anginerpaaq” pisariaqavissumik pitsaanerpaajunngitsoq, taamaattumillu kiffartuunneqarnissamik isumaqatigiissuteqarsimanatik imatut isiginnillutik, ingerlatseqatigiiffiit anginerpaat salliutinneqarlutik. Taamaasiornermili Namminersorlutik Oqartussat pisuni ataasiakkaani tamani naliliisarsimapput, ingerlatseqatigiiffiit sorliit naatsorsuutigineqarsinnaanersut inuiaqatigiinnut pitsaanerpaamik kiffartuussisinnaasussatut. Anguniagarli suli unaavoq, ingerlatseqatigiiffinnut tapiissutit atorunnaassasut ukiut arlalialuit ingerlanerini.

Tunisinermi akinut apeqqummut tunngatillugu erseqqissarluinnarneqassaaq, Namminersorlutik Oqartussat sunniuteqarfigineq *ajormatigik* aalisakkerivinnut aalisartut pisaminnik tunisinerminni akit pissarsiarisartagaat. Akit aalajangersarneqartarput ingerlatseqatigiiffiit attuumassuteqartut aamma aalisartut namminneq kattuffiisa akornanni isumaqatiginninniarnikkut pisortanit allatigut akuleruffigineqaratik.

Kalaaliminernit pilersuinermik apeqqummut tunngatillugu, Naalackersuisunit erseqqilluinnartumik anguniagaavoq Kalaallit Nunaanni inuussutissanik tunisassiarineqarsimasunik avammut tunitsivimmut aamma nunatsinni tunitsivimmut tunisarnarup annertusitinniarneqarnissaa. Tamannarpiaq tunuliaquatigalugu, nunap immikkoortuini ineriartortitsinissamut periutsimi (RUS) anguniakkat ilaasa tikkuarpaat, piffissaq sivikitsoq eqqarsaatigalugu marlunnik suleqatigiissitaliortoqarnissaa. Taakku aappaata uumasut nakorsaqaarnikkut malittarisassat qulaajaavigissavai sinaakkutatigut piomasaaqatit pitsanngortinniarlugit atuisunut isumannaatsuutitsineq ajorseriartinnikkaluarlugu, aappaatalu misissussallugit suliffeqarfinni nerisassaqaartitsisarnermi periarfissat. Piffissamat ungasinnerusumut anguniagaavoq nalinginnaasumik pilersuisut taakkualu ilinniagaqarsimanikkut siunnersortaasa akornanni piginnaasat killiffiillu ineriartorteqqinneqarnerisa annertusisinneqarnissaat. Tamakku

saniatigut anguniarneqassaaq nutaaliormik pilersitsiniarneq inuussutissarsiummi pineqartuni assigiinngitsuni ingerlatsisut akornanni attaveqarnernik pilersitsiortorneq aqputigalugu. Naggataatigut suliniutit tamakku kingunerissavaat kalaaliminernik pilersuinermi aqqusaarneqartartuni tamani killiffiup nalinginnaasumik qaffatsinneqarnissaa. Naalakkersuisunilli takuneqarsinnaanngilaq ataqtigiittoqarnersoq inuussutissanik kalaaliminernik pilersuinerup aamma aalisakkerivinni ataasiakkaani kikkut ingerlatsisuunersut akornanni. Siunnersuummi naatsorsuutigineqarpoq, aalisakkeriviit piniartunit aalisartunillu ingerlanneqartut kalaaliminernik pilersuineq pitsanngortissinnaassagaat, taamatulli isumaqarneq tunngavilersorneqarsimanngilaq. Taamaattumik Naalakkersuisut periarfissaqanngillat nalilissallugu, tamatumunnga tunngavissaqartoqarnersoq.

Taamatut oqaaseqarluta Naalakkersuisut kissaatigaat inersuarmi pitsaasumik isumassarsiorfiusumillu oqallittoqarnissaa.